

Avoin

Tätä uutista voi jakaa vapaasti. Muistathan mainita lähteen edilex.fi.

Uutinen kuuluu aihealueisiin

Työ- ja sosiaali oikeus <<https://www.edilex.fi/aihealueet/Työ- ja sosiaali oikeus/uutiset>>

23.12.2021 11.30

Vierashuoneessa työoikeuden emeritusprofessori Seppo Koskinen: Joulupukki ja rokotustiedot

Joulupukki ei ole pelkästään mielikuvitusolento, vaan myös määräaikainen työntekijä, talkoolainen tai itsenäinen yrittäjä. Yrittäjänä pukki voi toimia ns. kevytyrittäjänä, toiminimiyrittäjänä tai jopa osuuskunta- tai osakeyhtiömuodossa. Myös pukin tilaajat ovat erilaisia. Kyse voi olla yksittäisestä luonnollinen henkilö -tilaajasta, useamman perheen muodostamasta tilaajakollektiivista tai esimerkiksi yrityksestä. Joskus pukki voi ilmestyä myös tilaamatta.

Pukki voi siis toimia talkoolaisena. Vaikka työoikeuden edustajana tämän aseman tunnustaminen on hieman uskaliaista, pukki on itse sitä mieltä, että hän on jo niin hyvinvoiva, että hän ei enää tarvitse rahallista korvausta. Talkoolaisena hän on siitä täysin varma, että eihän hyvän mielen tuottaminen toiselle ole mahdollista, jos hän saattaa aiheuttaa tälle samalla vaaran. Eli pukki on itse huolehtinut riittävästä rokotussuojasta. Varmuuden vuoksi hän on kertonut tämän myös muille talkoolaisille.

Pukki voi siis myös ilmestyä omasta aloitteestaan. Pukki ei saa kuitenkaan ilmestyä esimerkiksi vanhusten hoitopaikkaan aiheuttamaan vaaratilannetta. Pukki voidaan tässä tilanteessa rinnastaa rokotustietojen edellyttämisen osalta sote-henkilöstöön. Kun asiaa koskeva selventävä oikeutus edellyttää koronarokotustiedon saamista on vielä tartuntatautilakiin säätämättä, pukki itse katsoo tartuntatautilain jo nyt edellyttävän pukilta riittävää suojaa. Siksi hän ennen ilmestymistään on antanut tiedon asianomaiseen paikkaan riittävästä rokotussuojasta ja myös kolmen

koronarokotuksen saamisesta.

Pukki voi siis toimia myös työntekijänä. Silloin rokotustieto on kiistatta henkilötieto. Pukki on kuitenkin esimerkkitapauksessamme ehdottomasti sitä mieltä, että hänen kohdallaan rokotustieto ei kuvaa hänen terveydentilaansa ja vetoaa kantansa tueksi EU:n tietosuojasetukseen, jonka mukaan terveystiedon tulee jotenkin ilmaista sairautta tai asianomaisen terveydentilaa. Pukin terveydentila on pukin omasta mielestä vähintään yhtä hyvä kuin Yhdysvaltojen nykyisen presidentin. Lisäksi pukki kertoo omasta aloitteestaan sekä omansa että myös mukana seuraavan tonttunsa ja myös pukin muurin olevan terveitä ja rokotettuja.

Työnantaja on tyytyväinen saamiinsa tietoihin, koska näin hän voi kertoa pukkia tarvitseville, että hänen pukkinsa on jo kolmeen kertaan rokotettu ja myös testattu 24 tunnin sisällä ennen paikalle tulemistä. Kaikki pukin tilanneet ovat tiedosta hyvillään ja uskaltavat päästää pukin sisälle.

Työnantaja on kyllä huomannut, että ainakin yksi perusoikeusasiantuntija on asiasta vähintään hieman eri mieltä, mutta aina ei voi toimia näiden asiantuntijoiden mukaan. Kyseisen perusoikeusasiantuntijan mukaan missään ei ole säädetty työnantajalle tällaista kysymisoikeutta pukin osalta ja tällöin liikutaan ns. harmaalla alueella. Pukki on työnantajan mukaan tiettävästi sitä mieltä, että hän liikkuu vain valkoisella alueella ja siksi hän päätti luottaa pukin omaan järkeen.

Työnantaja kuitenkin varmuuden vuoksi kysyi asiaa omalta pukiltaan. Pukki totesi, että hänen on työntekijänä huolehdittava sekä omasta että myös muiden turvallisuudesta ja terveydestä. Jos pukki näyttäisi muille huonoa esimerkkiä, mitä sitten kaikki maailman pukkia kunnioittavat ihmiset ajattelisivat pukista. Mahdollisesti ensi jouluna pukki ei enää pääsisikään vierailemaan koteihin ympäri maailmaa.

Yrittäjäasema lienee luonnollisin pukille. Pukki ei toimi johdon ja valvonnan alaisena, vaan pukilla on aina ollut ja tulee aina olemaan itsenäinen päätäntävalta siitä, ketkä ovat olleet kilttejä. Yrittäjien välisissä suhteissa voidaan sopimuksella asettaa kaikenlaisia keskinäisiä ehtoja pakottavan lainsäädännön, kohtuuden ja hyvän tavan puitteissa. Koska pukilla on monopoli-asema, hän pitää kilpailunrajoituslainsäädäntöä hänen kohdallaan sopimattomana, vaikka laissa ei häntä koskevaa poikkeusta olekaan. Koronarokotustietojen edellyttämistä ei mikään lainsäädäntö kiellä yrittäjien välisissä suhteissa eikä tätä voitane pitää myöskään kohtuuttomana tai hyvän tavan vastaisena. Yrittäjien välisissä suhteissa kyse ei ole henkilötietojen keräämisestä edes silloin, kun kyse on toiminimipukista. Ns. kevytyrittäjien osalta tietosuojavaltuutettukaan ei ole mitään erityistä todennut, joten heihin voitaneen tässä yhteydessä soveltaa yrittäjien välistä suhdetta koskevia sääntöjä.

Joulupukki olkoon meille esimerkkinä ja turvallista joulua kaikille!

Toimittaja: Jani Surakka, Edilex-toimitus (jani.surakka@edita.fi)